

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többesbör hirtetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Uj idők.

Mindenki észreveheti, aki az országházi vitákat figyelemmel kíséri szokta, hogy ott egy idő óta minden képzeltető vitába belekeverik a nemzetiségi kérdést. Hol a pártos ingerlékenység (Mocsáry), hol az országból kifelé való hamis veszéljesítés (Zay), hol a féltékeny és mindenben gyanúsitást látó öntudat (Trutia), keveri azt bele a más tárgyú értekezletekbe.

Akiik tiszta magyar vidéken laknak, ezen sűrűn ismétlődő jelenségekből bizonyára azt a konkluziót vonják, hogy: Ha így megy a dolog a magyar képviselőházban, mely pedig a nemzet szívében lüktető gondolatok s érzések nyilatkozó fóruma; akkor a nemzetiségekkel kevert megyékben bizonyára örökös ujjhuzás, disputa vagy pláne hajbakapás dívik a bábeli elemek között.

Ellenben a nemzetiségekkel kevert megyék lakói bizonyára bámulva csodálkoznak azon, hogy mikor itten, ahol az országnak szónokló urak állítólag érveket szedtek, mikor itten minden olyan csendes és nyugodt: hogyan lehet ennyi némaságnak, ilyen nesztelen békének akkora dübörgő viszhangja az országházban?

Igen, bámulunk itt mindnyájan, magyar és szerb, tót és ruthén, bunyevác és sokac, német és egyéb egyaránt, hogy hol is vannak hát tulajdonképpen azok a magyar állami kizűző eszközök, melyekkel a nemzetiségek tudunkon kívül, valami kikutathatlan rejtekben gyötrötnek? Hol és miben nyilatkoznak azok az állítólagos megrövidítések és kijátszások, melyekről némely honvitay folytonosan panaszkodik; holott itt a valóságban jog és teher egyformán kijut mindenkinek, tisztesség és közszerep egyaránt főlemel mindenkit, aki arra való?

Ha látnák a mi rém-tájfestőink azokat az álmodott mártirokat, amint velünk karöltve járnak, hol egyik, hol másik nyelven beszélgetnek, mulatságainkon velünk együtt csárdásznak, temetésekön velünk párosan járnak, üzleteket köntnek, adnak-vesznek: bizonyára megszűnnének vészkiáltásaik, elnémulnának indokolatlan panaszai s inkább emlegetnék azt, hogy nálunk a társas életben ugyszólván a kölcsönös fölismerhetlenség elsimultak már azok a régi rémes nemzetiségi hullámok. Az intelligencia napról napra egységesebbnek s homogénebbnek érzi magát, a nép pedig — mint minden bujtogatatlan nép — csendben és rendben jár a maga dolga után, tudomást sem véve az ő mondva csinált sanyarusága miatti fikszia ideákról.

Legalább jelenleg itt Bács-Bodrogh megyében ez a helyzet képe. Mindenesetre oly eredmény ez, az egységes és szilárduló magyar állameszme tértoglalásának oly fontos és öröndetes jele, hogy azt egy aránylag rövid évtized alatt csak szerencsés körülmények és tapintatos kezek létesíthették.

Első és legfontosabb országos oka volt ezen általános lecsendesedésnek a jenlegi magyar kormány fejének kellő mértékkel alkalmazott állhatatos energiája, mellyel a nemzetiségi bujtogatókat, mint államveszélyes elemeket, hol kiméletesen, hol keményen — amint hol kellett — semlegesítette vagy megfenyítette. Miután így az elégtelenség és túlkapások kazánfűtői láb alól eltétettek, lassan kihűlt a szenvedélyek kobója s mert nincs aki időnkint újból alágyujtsa, algha is fog egykönnyen megint nekitüzésedni.

Szerencsés körülménynek kell tekinteni e részben Magyarország kormányának állandóságát, mint a nyugalmas erőt, az imponáló fölény forrását. Ezen állandó egyenletes rendszer meg tudta óvni az egyenlőséget a különcök ingyencsedésétől, a forrongásra hajlandó elemeket az értelmesebb rétegtől letelvé egyformán és folytonosan rendszoktatta; a szabadságot, mint köz-

kincset, a demagóg elfajulások ellen az összes erkölcsi érzékű polgárság közoltalma alá helyezte, a testvériség frázisát pedig mondaserű képzeleti burkaiból, humánus intézmények létesítésével, a kultura szolgálatában munkálkodó eleven szeretetté nemesítette.

Ezen egyfolytában ható jótékony bánásmód, lépést tartva a magyar államnak a külföld előtti növekvő becsületével, lassankint kijózanította a centrifugál elemek gondolkozó részét: a tömeg pedig, mely nem eszmék, hanem jel-szavak után indult, elmaradván a vezényszók, megszűnt hullámszni.

Tehát egyfelől az ellenőrzés szigora és komoly tekintélye, másfelől a viszonyokkal való fokozatos megbarátkozás volt az első oka a nemzetiségek elcsendesedésének általában.

Különösebben pedig a mi viszonyainkat tekintve és mérlegelve azon teljes nyugalmat, mely a mi nemrég forrongó talajunk zenebonáit felváltotta, szintén megtaláljuk a nagy okozatok arányos okait.

Ugyanis a megye és municipiumai élére oly férfiak kerültek, akiknek jelszava: méltányosság és tapintat.

E kettős vezérelv alkalmaztatik a kormány nagyszabású intenióinak életbe ültetésénél minden téren.

Midőn tehát a különféle szeparát rétegek látták és tapasztalták, hogy itt személyválogatás nélkül egy a jus, egy a teher; hogy nyelvük, vallásuk, kulturájuk érintetlen, sőt azoknak fölvirágzását a központ csak úgy — vagy néha jobban — szívén hordja, mint ók maguk; mikor meggyőződtek, hogy ügyeik elintézésénél csak a jogosság vétetik figyelembe, a többi mellékintetkek pedig nem játszanak szerepet; mikor észrevették, hogy úgy az állami, mint a közigazgatási hivatalok betöltésénél minden érdemes és arra való emberük igazságos arány szerint alkalmaztatik; szóval mikor gyakorlatilag bebizonyult, hogy itt csak azt nyomják, aki féltelen, csak azt mellőzik, aki kiállhatatlan, csak azt fegyelmezik, aki rakoncátlan és lassankint eszmélni, okosodni kezdetek s előbb egyenkint, a higgadtabbaktól lefelé, magukba szálltak, aztán keresték az érintkezési alkalmakat, majd meg érezvén, hogy egymásnak kölcsönös boldogítása a legokosabb törekvés és hogy ezt minden alkotmányos országban és keretben a többség jóhiszeme szerinti formában kell megvalósítani: napról napra többen felhagytak a zárkózottsággal és visszavonással, úgy hogy közel az idő, mikor már teljesen amalgamizálódni fogunk. Nem nyelvben, sem vallásban, sem szokásban, hanem egyik leszünk hazafiságban, kulturában, humanitásban.

És ha ez a három kapocs megszilárdul, az uj emberséges nézetek alatt felnövő ifjuság egy rövid emberöltő múltán bámulva fogja fejét csóválni annak lehetőségén, hogy volt egykor idő, amidőn apái — maguk se tudták mért — vilongásban éltek egymással, kölcsönös kárra; holott egyik lehettek volna akkor is, kölcsönös haszonra.

Magyar János.

GERTINGER ADOLF.

Szül. 1799. okt. 9. Meghalt 1886. április 11.

Gertinger Adolf réges-régi tipikus alakja városunknak. Meglett férfiak is, mint öreg embert ismer-
ték. Született 1799. október 9-én Eperjesen. A közép-
iskolákat szülőhelyén elvégeztén, a keszthelyi Geor-
gikonban gazdasági tanfolyamot hallgatott. Midőn a
Georgikon igazgatója Asbóth János a Ferenc-csatorna-
résztvénytársaság jószágainak kezelésével megbízott,
magával hozta őt Zomborba 1818-ban. Egy ideig an-
nak oldala mellett működött, majd nemsokára bekö-
vetkezett halála után előbb ideiglenesen és csakhamar
véglegesen megbízott a gazdasági ügyek vezetésével.
Ezen minőségében működött azóta folytonosan; úgy,
hogy az ő élete naplója egyuttal a csatornának is

története. A szabadságharc alatt a vezetésére bizott
intézményekkel együtt végig szenvedte a csatorna kö-
rül legjobban dülő polgárharc minden borzalmát, an-
nak lezajlása után pedig a rémuralom üldözéseit. Tal-
lán csatorna-igazgatói minőségében való pótolhatatlan
szakértelme és kipróbált becsületessége okozta, hogy
személye iránt a megtorlás magyar hazafiságával
arányban nem gyakoroltatott. Ugyanis beosztatott a
zombori pénzügyigazgatóságához, de azért a régi teen-
dőkét folytatta ott is csakhogy nem maradt alárende-
letlen önálló főnök. Itt működött 1870-ben történt
nyugdíjalapításáig. Ezóta a csatornánál még csak egy-
szer fungált, midőn Türr tábornokot a kincstártól való
átvétel alkalmával helyettesítette.

A boldogult 48 előtt mint a megye táblabírája,
1861—70-ig pedig mint megyebizottsági tag tevékeny
részt vett a megye közügyeiben. Zombor városának
is választott bizottsági tagja volt a Szelenese részéről
s az is maradt 1875-ig, mikor is a Szelenesében a
nemzetiségi elemek kerekedvén fölül, a szelidlelkű öreg
urat visszavonulásra kényszerítették. Alig van e város-
ban az ő korára eső reális alkotás, melyben tevé-
keny része ne lett volna. A városi park az ő terve
szerint és felügyelete alatt készült. A városi könyv-
tárnak egyik alapítója és örökös elnöke volt; a pol-
gári kaszinót szintén ő alapította; szelid képe ott
díszelg annak nagytermében. A zombori takaré-
pénztárnak választmányi tagja, a bács-szeremi ev. es-
perességnek világi ülnöke volt. Ő Felsége 1872-ben
érdemének elismerésül pénzügyi tanácsosi címmel ru-
háza föl.

Valóban joggal el lehet mondani, hogy egy hosszú
emberéletet a leghasznosabb munkával töltött el. Köz-
tisztelet kíséri örök nyugalomába; emléke pedig áldás
között fog élni derék alkotásaiban.

Hírek.

Dr. Haynald Lajos bíboros érsekünkéről azt
a szenzációs hírt írta a napokban egy német lap, hogy
le fog mondani s a mülki apátságba megy, hol élete
hátralevő napjait eszűndes visszavonultságban akarja
tölteni. Ezt a hírt a N—t ugyan megcáfolja, de a
„N. Fr. Pr.“ budapesti levelezője állítólag „legilleté-
kesebb“ helyen tett kérdőzésekre azt a választ kapta,
hogy Haynald érsek már háromszor kérte a Felséget
szóval, hogy mentse föl terhes egyházi méltósága alól,
mert ő már öreg és beteges; a király azonban, ki hal-
lani sem akar a főpap lemondásáról, mindig a leghizel-
gőbb módon utasítá el. Nem rég a közoktatásügyi mi-
niszterium utján is adott be lemondó-kérvényt Haynald;
ez a kérvény még mindig eldöntetlenül hever a kabi-
net irodában és a király bizonynyal vissza is utasítja,
mert a kormány nagy súlyt fektett rá, hogy Haynald
bíbornok a kalocsai érseki széken és Magyarországon
maradjon.

Főigazgatói látogatás. Fehér Ipoly, sze-
gedi tankerületi főigazgató, a Ferenc József-rend lo-
vagja, az itteni főgymnasium hivatalos látogatása cél-
jából, péntek óta városunkban időzik.

Báró Ripp cs. és kir. vezérőrnagy Gold ez-
redes kíséretében tegnap városunkba érkezett az itteni
közös hadseregbeli legénység fölött szemlélt tartandó.

Áthelyezés. Burkovits Ferenc veprováci káp-
lán Bogojevára helyezettett át hasonló minőségben.
Helyét Gruber József nádudvári káplán foglalja el.

Átlépés. Erdújhelyi Menyhért szantóvai káplán
engedélyért folyamodott, hogy a Jézus-társaság szer-
zetébe léphessen be. Kérése teljesített.

Pályázat. A topolyai, bajai és szabadkai já-
rásbíróágoknál albirói állás van üresedésben.

Pályázat. Az újvidéki ipar- és kereskedelmi
iskolánál üresedésbe jött tanári állásra f. hó 30-ig
pályázat van hirdetve.

A házaló kereskedés rendezése tárgyában
a temesvári keresk. és iparkamara értesítette az orsz.
iparegyesületet, hogy legutóbbi gyűlésének határozata-
hoz képest, felterjesztést fog intézni a miniszterium-
hoz az iránt, hogy a kormány a házaló kereskedésnek
törvényes szabályozását haladék nélkül vegye foga-
natba és a vám- és kereskedelmi szövetség megújítása
tárgyában a monarchia másik felével folytatott tárg-
yalások alkalmával hasson oda, hogy az a két állam
közti viszonyosság fentartása mellett a monarchia
mindkét felében önállóan szabályoztassék. A házaló-
nak hazánkban leendő szabályozása céljából a kor-
mány kebelében kidolgozandó törvényjavaslát előmun-
kálatainak megkezdése előtt pedig a magyarországi
kereskedelmi iparkamarák minden esetre hallgattas-
sának meg és e célból azoktól részletes és indokolt
vélemény kívántassék be.

Sajtópör. Emittettük, hogy a kir. főügyészség
a főhadparancsnok képviseletében sajtópört iudított a
„Zombor és Vidéke“ ellen, mely H. L. öngyilkossága
alkalmából kikelt a közös hadseregnél uralkodó rend-
szer ellen. A budapesti bünyenyítő törvényszék, mint
sajtóbíróág ez ügyben május hó 3-ára tűzte ki az
esküdtészeki tárgyalást.

Újvidéken az ev. templomépítés javára a na-
pokban rendezett hangverseny 220 frt tiszta jövedel-
met hozott.

Ajánlkozás. Egy 48 éves, özvegy, gyermektelen egyén, aki 12 éven át jegyzői irodában mint jegyző-segéd működött; utóbb az adóhivatalnál, később pedig egész f. é. március hó végéig a bajai telekkönyvi hatóságnál mint díjazott volt alkalmazva, a magas kormány körrendelete folytán számos díjok elbocsátásával, kérvényeztet is több évi hivataloskodása után hasonló sors érte. S így jelenleg mint állás nélküli, óhajtaná egy jegyzői irodában, mint segédjegyző, esetleg végrehajtó, alkalmazást nyerni. Feltételei szerények. A magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja. Szíves megkeresések Katymárra Bácsmezei intézendők. Éder Józsefnek Vörös Pál leveleivel.

Pályázat. Az apatini kir. járásbírósnál aljegyzői állásra pályázat van hirdetve 4 hét alatt.

O-Kanizsáról írják: E. hó 5-én éjjel Gaál János zsindelekészítő házában tűz ütött ki; esendes idő lévén, a háztetőnél egyéb nem égett le s így a kár jelentéktelen. Végzetesebb a másik tüzeset, mely 6-án d. e. 10-11 óra közt Mucsi András tanyáján történt. Az istállóban két suhane foglalkozott s eközben a pipálás nemesterségét gyakorlák. Az eldobott gyufából tűz támadt s mire észrevették, már akkor a vészeselem az ajtóhoz igen közel felhalmozódott gyúlékony anyagban annyira elharapódzott, hogy csak az idősbnek volt elég bátorsága a tűzőn keresztül kimenekülni, a másik boldogtalan, mintegy 12 éves ifjú a lángok martalékává lett. — Alig multak el a mézes hetek s Hegedűs József fuvarosnak hú oldalbordája már is megunta e siralom völgyében lakozó boldogtalan életet, mert férje ura nem a leggyengédebben bánik vele. Így f. hó 6-án este is, valamely csekélység miatt szokott módon megpörülte, mire az oldalborda elhatározá, hogy átköltözik a jövő túlvilági paradicsomi életnek boldog hazájába. Ezen erős elhatározását még erősebb pálinkával élesztve, tényleg fel is kötö magát, de férje Argus szemével észrevéve s visszadá őt a nyomoru földi életnek. Más nap már, mintha misem történt volna, az öngyilkos jelöltőnő lisztet árult a piacon.

A túriai gyilkosság — melyet ma egyheti lapunkban bőven részleteztünk — tettesei az ellopott pénzzel együtt elfogattak s az újvidéki törvényszékhez bekísértettek.

Főelőadás. Dr. Balassa József, bajai földink, a napokban a filológiai társaság ülésén a volapük világnyelvről értekezett.

Gyászjelentés. Zombortsevics Ferenc ügyvéd, s városi érdekképviselő, mely fájdalommal jelenti szerett nevének Zombortsevics szül. Matskovits Luitzának f. évi április hó 7-én délután 5 órakor 71 éves korában s boldog házasságuk 54-ik évében, hosszabb betegeskedés után végelgyengülésben történt fájdalmas elhunytát. A megboldogultat fájdalmas szívvel gyászolják férjén kívül, testvérei: Mária Suvich Józsefné, férjével s gyermekeivel; Anna özvegy Birkás Agostonné gyermekeivel; Franciska Tálasy Gyuláné, férjével s gyermekeivel; ugyszinté sógora dr. Zombortsevics Vince nejjével; valamint egyéb rokonai, számos barátai s ismerősei. Az elhunytak lelki nyugalmáért a gyászmise áldozatát a szt. Teréz templomban folyó hó 9-én reg. 9 órakor, a szt. ferencrendiek templomában pedig folyó hó 10-én reg. 10 órakor tartatnak. Hült tetemei a boldogultnak folyó hó 9-én délután 4 órakor az ugynevezett bajai sarkertben létező családi sírboltban fognak eltakarítani. Kelt Szabadkán, 1886. április 7-én. Áldás, béke lebegjen porai felett!

Táncvigalom. A bajai dalegytel május hó 1-én táncal egybekötött dalestélyt rendez.

Hymen. Szabadkán Spitzer Lipót vasúti tisztviselő f. hó 11-én vezette oltárhoz Grünfeld Julia kisasszonyt.

Dr. Ilies György, egykor hirneves orvos Ó-Bécsén, a napokban az orsz. tébolydában meghalt.

Körrendelet. A juhok, kecskék és sertések után kiállított járlatlevelek kiállítási díját a földmiv. ipar- és kereskedelemügyi miniszter egy most érkezett rendeletében tetemesen leszállította, a mennyiben elrendelte, hogy ezental 100 dbig darabonként 1 krt, egyszázon felül minden darab után egy fél krajcár szedhető.

Zentán. Kalmár Józsefné, Kalmár Antal árvaszéki ülnök édesanyja a napokban elhalálozott.

Öngyilkosság. Baján Jung József 18 éves ügyvédi írrok főnökétől a napokban 25 frtot sikkasztott s emiatt állását veszítette. Előlti bánatában szombaton d. u. a Rókus-sarkertben szíven lötte magát és azonnal szörnyet halt.

Közreműködés. F. Hegyi Aranka asszony közre fog működni a szabadkaiak által rendezendő műkedvelői előadásán. Az előadás az erdélyi magyar közművelődési-egylet javára lesz adva.

Tűz. Mult pénteken este 8 órakor Lukács József, fuvaros, borz-utcai háza ismeretlen okból kigyúladt s teljesen leégett.

Előmunkálati engedély. A közmunka- és közlekedési m. kir. miniszter Csuka Sándor ó-kanizsai mérnöknek az Ó-Kanizsáról kiinduló s Adorján község érintésével Zentáig vezetendő helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt további félve meghosszabbította.

A törvény követelményeinek meg nem felelő iskolák. A középiskolai törvény 54. § a szerint az oly középiskolák, melyek nem felelnek meg a törvény követelményeinek, fél évi időközökben, három megintésben részesítendők s ha e megintésekre sem felelnek meg, tőlük a nyilvánossági jog megvonatik.

Csillagok járása. Április hónapban az egyes holdváltások a következő napon és időben állanak elő: Első negyed 11-én este 10 órakor; holdtölte 18-án délután 4 óra 15 perckor; utolsó negyed 26-án reggel 6 óra 31 perckor. Hold a földközélpénben lesz 15-én reggel 7 órakor s a földtávolban 27-én reggel 5 órakor. A bolygók járása a következő: Mars az oroszlan csillagzat Regulánának közvetlen közelében van, délután 2 óra 15 perc körül kél s reggel 4 órakor nyugszik le. Jupiter délután 5-kor kél s reggel 5-kor nyugszik. Szaturnusz este 8 órakor Orion gyönyörű csillagospontja fölött délnyugatra 48 foknyi magasságban áll. Különbösen ebben a hónapban a bolygók együttállásánál egyéb nem fordul elő.

Moholi história. Ki ne ismerné a Senki szigetét Jókai „Aranyember”-éből? Ugyanily lakatlan, ugyanily buja növényzetű, ugyanily regényes sziget van a mi kedves Tiszánk mentén Zsabya mellett. Ha a három moholi polgár, kik történetünknek tárgyát szolgáltatják, olvasta volna Jókai „Aranyember”-ét, akkor bizonyára nem esodálkoztak volna felfedezésükön annyira, mint így, midőn a zsabyai szigetet meglátták néma nagyszerűségében. De bármennyire el voltak ragadtatva a sziget igr s páratlan szépségétől, mégis látták, érezték, hogy a kultura még többet tehetne a termékeny szigeten: elhatározták, hogy benépesítik. 23 disznót hajtottak a földi paradicsomba. A disznókolonia, melynek megszökését minden oldalról a Tisza gátolta, egy ideig biven őrizte három jóakarója emlékét. De midőn az embermagasságú fű és a mocsáros part megtették rajtuk hatásukat és szépen megömbölyödtek: jó sorsukban hátlatlanul felejtve lőnek jőltévfők; az egoisták a helyett, hogy a vadon szigeten a kultúrát emelték volna, a kultúrának csak három végső tagját mivelék, sőt önmaguk is teljesen elvadultak, elannyira, hogy midőn megbízók egy izben érettek jöttek: szelid mangolicák helyett ellenséges indulatot tanúsító vad rőfögésű disznókat lettek, melyek semmibe sem véve jőltévfők csalogatva hivatató szavait, elfutottak ezek elől. S a jó moholi polgárok szívét e hálátlanság úgy megbántotta! Mit tegyenek? Javasasszonyhoz fordultak, ki adott is nekik búvítalt a disznók részére, „mely — ugymond — megszerzendő nektek védeceiték szeretéte.” Hat jókora kenyeret bemaróztak hamisítatlan (tehát nem moholi) törkölypálinkába és ott hagyták a szigeten, sá pedig átevezve a Tiszán, várták az eredményt. Két napig vártak kétség és remény közepett, azután visszazavaztak. Megérkezve a szigeten — oh öröm! — nem fogadtattak az idegenszerű rőfögéssel. Körüjárták a szigetet és — nini! a búvítalt hatott. Meglágyulva az élvezet kenyér által, a disznók annyira vágyódtak a túlparton váró jőltévfőkhez menni, hogy ellen nem bírván állni a vágyának, neki mentek a Tiszának s ott veszték. Egy maradt csak hirmondóul, de ez egy is halállal lakolt borzasztó híreért.

A bajai ifjusági együletnek e hó 9-én tartott rendkívüli közgyűlésén pénztárnoknak Goldstein Márk, gazdának Fried Vilmos, választmányi póttagnak Kesler Jakab és Salamon Armin választattak meg.

Írók és művészek Szabadkán. A Petőfi-társaság és az Írói Kör tagjai közül mintegy 30-40-en május elején Kis-Körösrre utaznak a létesítendő Petőfi-múzeum érdekében. Onnan külön vonaton Szabadkára szándékoznak rándolni.

Gyászhir. Özvegy Gertinger Adolfné született Kánya Mária, saját, saját, mint gyermekei Pál és Erzsébet nevében fájdalomtól megőit szívvel tudatja, miszerint felejtetlen férje, illetőleg atyjuk Gertinger Adolf nyugalmazott magyar királyi pénzügyi tanácsos folyó hó 11-én reggeli 2 órakor élete 87-ik, boldog házassága 28-ik évében, rövid de fájdalmas szenvedés után visszaadta lelkét alkotójának. Az elhunyt földi maradványai folyó hó 12-én délután 5 órakor fognak a helybeli Rókus sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Zomborban, 1886. évi április hó 11-én. Béke poraira, áldás emlékére!

A szabadkai színház tagjai közt a napokban osztatott ki az utolsó bérleti bevétel, az egyes tagok hátralékos követelése arányában.

Árverés. Jankováci Imréné 1300 fitra b. ingatl. május 8. Zenta.

Az alföld-fiumei vasut részvényesei, a vasut államosítás óta f. hó 8-án tartották első közgyűlést. Pulszky Ferenc elnök az ülést megnyitván, a jegyző által fölolvastatta az igazgatóság jelentését, a melyből kivesszük, hogy a mult közgyűlésen j-lzett állambiztosítási leszámítás tényleg megtörtént, a mennyiben a kormány államségély címén az 1884-ik évről való pótköveteléseket 225,522 fit 74 krral állapította meg, mely összeg a vasut államosítása folytán most már a m. államvasutak könyveiben átszámítás utján kiegyenlített. A jelentés jelzi továbbá, hogy a szerződés értelmében január 1-én 19,407 db 200 fitrosból, azaz összesen 18,281,400 fitrből álló részvénytőke jul. 1-én 258 db részvényt 51,600 fit névértékben sorsolt ki, minek következtében a részvénytőke 18,229,800 fitra csökkent. Az első kibocsátású elsőbbségi kölcsön, a mely 1885. január 1-én 92,727 db 200 fitros kötvényből, vagyis 18,545,400 fit névértékből állott, az 1885. március 1-én tartott XV. sorsolás alkalmával 230 db kötvény kihuzása által 46,000 fit névértékben csökkent. A második kibocsátású elsőbbségi kölcsön, a mely 1885. január 1-én 8009 db 200 fitros kötvényből 1,601,800 fit névértékben állott, a mult év március 1-én történt 11-ik sorsoláskor 65 db kötvény ki-sorsolása által 13,000 fitral csökkent. Az igazgatóság, ugyszintén a felügyelő bizottság jelentését tudomásul vették, mindkettőnek kiadott a felmentvény s ezzel az ülés véget ért.

A választókhöz. Miután az 1887. évben meg-ejtendő országgyűlési képviselőválasztás alkalmával csupán csak azon jogosultak fognak szavazhatni, kik e folyó évben vétetnek fel a választók névjegyzékébe: kérve figyelmeztetjük tisztelt polgártársainkat, miszerint az 1874. évi XXXIII. t. e. 12. §. 5. pontja és illetőleg az 1875. évi VI. t. e. 1. §-ában foglalt intézkedésekhez képest, a megelőző évi adóhátraléku-kat április hó 15-ig befizetni siessenek, nehogy eme mulasztásuk folytán polgári jogaik e legszebbikének gyakorolhatásától fosztassanak meg. A népköröknek és kaszinóknak ez érdeemben igen szép és hazafias tevékenységi alkalom nyílik, ha minden választóképes, de tán a mezei munkával, vagy más irányú hivatás teljesítésével elfoglalt polgártársaitak jóakarólag meg-sürgetik, hogy adókönyvecskéiket ne feledjék el a mondott hatánapig rendbehozni.

Halálozás. Zacharits Sándor újvidéki g. n. e. esperes plébános 72 éves korában, szélhűdés követ-keztében e hó 2-án meghalt. A temetési szertartást Petrovits Vassilián püspök végezte, fényes segédlettel. A temetés alkalmával Újvidék összes templomaiban szóltak a harangok.

Ének. Vasárnap a fél 9 órai sz. misén Vojnits Bella k. a., a 10 órai sz. misén pedig Fejér Eulália k. a. szép egyházi énekeket adtak elő.

Gyászhir. Nemes Eremits Bogolyub Bács-Bod rogh megyei árvaszéki ülnök s földbirtokos, testvére nemes Eremits Vlájko Martonos községi aljegyző és földbirtokos és Popovits Júlia mély fájdalommal s megtör szívvel jelentik rokonainak és ismerőseiknek, hogy felejtetlen anyjuk és jőltévfőik. Nemes Eremits szül. Popovits Milica 1886. évi április hó 11-én fél 12 órakor, életének 54-ik évében hirtelen halállal jobb létre szenderült. A boldogultnak hült tetemei a gör. kel. val-lású anyaszentegyház szertartásai szerint 1886. évi április hó 12-én fél 4 órakor fognak a szent Györgyhöz címzett egyházban beszenteltetni és annak utána a családi sírboltban örök nyugalomba helyeztetni Zom-borban, 1886. évi április hó 11-én. Béke porai felett!

A szabadkai izr. hitközség elhatározta, hogy a husvétii ünnepeken magyar hitszónoklatot tart.

Katonaszabadtás. Kulán a sorozás alkal-malmával „katonaszabadtás” csipték Csékit Sándor ó morovica lakost. A szolgabíróság átadta a járás-bírósnak.

Gyilkosság. Petrovoszellón Feresik Ferencé szül. Kiss Kata, f. hó 5-én Deli József szállásán halva találtatott. A halottkém a hullát megvizsgálván, rajta a külérőszak nyomait konstatalta. Ezen körülmény az ó becei kir. járásbíróshoz nyomban bejelentetvén, a boncolás még az nap eszközöltetett és a vizsgálat megindított. — A vizsgálatlal megbízott Szedressy kir. bírószági aljegyző. Az eddigi nyomozások szerint a tettes a meggyilkolt asszony férje Feresik Ferenc.

Árverés. Popov Lázár tovarisovai lakós 4752 fitra b. ingatl. június hó 27-én Palánkán elárverez-tettek.

Kilépés. Borsodi és katymári Latinovits Pál 4. sz. honvédhuzár-ezredbeli szab. állományú hadnagy a honvédségből kilépett.

A kulturmérnöki hivatalról. A földmiv. ipar- és kereskedelemügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki, az országos és a kerületi m. k. kulturmér-nöki hivatalok szervezéséről. E rendelet szerint ez or-szágos kulturmérnöki hivatal a vizjogi törvény és a halászatra nézve feunálló szabályok értelmében, vég-előntés végett a földmiv. ipar- és kereskedelem-ügyi miniszterhez utalt vagy felebbezett ügyekben annak műszaki tanácsadója, intézkedik mindazon talaj javítási és halászat-ügyekben, melyek helyszínelése, felvétele, tervezése és fogantatásosítása vagy felügyelete a miniszter által hozzá utaltatik és végre a kerületi kulturmérnöki hivatalok működése fölött gyakorolja a közvetlen felügyeletet és intézi a kerületi kulturmér-nöki hivatalok összes személyi és fegyelmi ügyeit, a mennyiben pedig hatáskörét túlhaladná, azok iránt a miniszternek előterjesztést tesz.

Menetrend. A személyszállító gőzösök me-netrendje 1886. évi március hó 15-től kezdve további intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre és Bécsbe: naponta 9 órakor este. Lefelé: Bezdánból Zimony-Nándorfehérvárra naponta 9 órakor reggel. Bezdánból Orsova és Galicig: szerdán, pénteken és vasárnapon 9 órakor reggel. Bezdánból Titel-Szegedre: szerdán és szombaton 9 órakor reggel. Bezdánban, 1886. március 14-én. Az ügynökség.

Dr. Józity Jócó újvidéki ügyvéd, a napok-ban 28 éves korában meghalt.

Vásárok a megyében május hóban: Almáson 2-án. — Apatinban 12-én. — Bácsban Fülöp-Jakab napkor. — Bajmokon 25-én. — Csantavéren 1-ét megelőző hétfőn. — Katymáron 16-át követő hétfőn. — Keryaján 10-én. — Moholyon 30-án. — Nemes Militiesen 7-én. — Ó Kanizsán 25-én. — Palánkán első hétfőn. — Petrovácon 13-án. — Petrovoszellón 8-ikát megelőző hétfőn. — Szabadkán 16-ikát megelőző va-sárnapról szerdaig. — Temerinben 5-én. — Újvidéken 19-én.

Szombaton este az Olvasókör termeiben ismét kedélyes estély volt, mely derült hangulatban, élénk beszélgetés mellett folyt le. Közszókat mondottak Sándor Béla főispán ur, dr. Margalits Ede ismételtlen humorosan. Városv Tivadar, a kör jegyzője, társadal-munk élénkítése körül érdemet szerez magának ezen estélyek rendezésével. Mind a két Sándor kített magáért, a zenész és szakács. Hogy a mulatság nem volt oly népes és olyan sokáig, mint máskor, az a bőjti évadnak tulajdonítandó.

Színház.

Április 8-án, csütörtökön, szinre került Konti József „Eleven ördög” című operettje. A közönség, mely e társulattól alig látott még jóra való újdonságot, zsufozásig megtöltötte a házat. Csakhogy Tóth Bélának, ugy látszik, az az elve, hogy nincs előadás fel-ültetés nélkül s ezt az elvet következetesen praktizálja is a közönség nem csekély bosszantására. Ez este is az előadás egyik vonzó-erejét Pósfay Ella, a közönség kedvence, képezte, kinek szép, iskolázott hangja a társulat első primadonnájává teszi; sajnos, hogy csak a szinlapon szerepelt, mert szerepét tényleg Balázsiné Ilka játszotta, kinek játéka tühető ugyan, de hangja, az már csak a tisztos multnak emlékein elősködik. S az igazgató ezt a változást a közönség tájékoztatására jónak sem látta legalább a színházi táblán előre ki-hirdetni. Különbösen ez a változás is a színházi dua-lisztikus szisztéma kifolyása, a mennyiben — mint halljuk, — Pósfay Szabadkán lekészt a vonatról. Valóban bámulunk kell a szinügyi bizottság végtelen türelmét, amivel mind eme szekarturákat elviseli — a közönség rovására. A közönség sohasem tudja azt még közvetlen az előadás előtt sem, hogy mit s kik fognak játszani. Színészeink egyik napról a másikra elősködnek. Innen az a sokszor összehányt, minden rendszert és elvet nélkülöző műsor és szerepváltozás is, amit a közönség elé tálnak.

A főszerepet Berzsényi Julia (Letorieres vicomte) adta, a nála szokott nüanszirozott játékkal és gyenge, hamis énekkel; a közönség is hálás volt s bőven ré-zsesítette tapsaiban Berzsényit. A mellékszereplőkről vajmi kevés mondanivalónk van. Szerep nem tudás s az ebből folyó felületes játékok megróttuk már eléggé; süket füleknek beszélni nem célnak.

F. hó 11-én, vasárnap, a „Tolonc”-ot adták. Ezt a jeles népsziművet itt már több társulattól láttuk előadva, de ily részul, mint ezt a mai előadást,

még készakarva sem adhatták volna. Berzsényi Juliának sem hangja, sem játéka nem felel meg a népzenemű igényeinek; az ő helye az operette-nél van. Helyette a szerepben sokkal szívesebben láttuk volna Nagy Vilánt, ki azonban e darabban Berzsényi Julián anyját személyesítette; talán megfordítva jobban felelt volna meg a korhűségnek? Ferenczy szép barryton hanggal rendelkezik, de játékába kevés tartalmat tud önteni.

Végzetül örvendetes hirt mondunk a színház látogatóinak, különösen a t. bérlőknek: a színlaposztó széthordta búcsúzóját!

Ujvidéken, 1886. ápril 9-én.

A „Budapesti Hírlap“ f. é. 93-ik számában a naplók között „német-nemzeti Jeremiás“ cím alatt közleményt hoz, mely minden esetre megérdemli, hogy egy kissé bensőbb figyelemre méltassuk, annál is inkább, miután e Jeremiás újvidéki illetőségű, habár hála Istennek mondva, nem újvidéki születésű.

Ugyanis Graszl György ferdefejű nagy német érzelmű joghallgató a prágai „Deutsche Verein“ ban felolvasást tartott a „Németek helyzetéről Magyarországon“ Beszél azon eszközökről, melyeket a „fanatikus magyarok“ a németiség elnyomása iránti törekvéseikben felhasználnak. Történelmi adatokkal is rendelkezni szeretne e nyúlészű kulturkampfos, amennyiben állítja, hogy a németek ildözése Magyarországon már 1647-ik évben vette volna kezdetét, hogy Kossuth Lajos 1849-ik évben újjászervezte volna annak eszközeit, de azért oly durva módon sohasem folyt volna az ildözés, mint az utóbbi években. Fájjalja ezen pangerman hős azt is, hogy Magyarországon most már a törvényhozás, az igazságszolgáltatás is egészen magyar, hogy Budapest városára egyszerűen rátukmálták (sic!) a magyar nyelvet, hogy nincs már Magyarországon egyetlen tiszta német nyelvű iskola sem, hogy már magyar kulturegyesületek és iskolaegyesületek is mernek létezni.

Igy megy ez végig. Látszik, hogy e koránérett (?) gyermek (22 éves) valami nagy műtét végrehajtására érezte magát hivatva s hogy a fennebb közölt adatokat pangerman atyjától Graszl Péter újvidéki magán-iskolai tanítótól vette s ezekkel hasonlólag buzogánnyal neki akart rontani a magyaroknak, őket egy csapással leteríteni s örökre ártalmatlanokká tenni. Kiválasztotta a talajt is, Prágát, Csehország fővárosát, hol egyrészt a pánszlávok, másrészt a pangermánok Magyarország roppant fejlődését véres szemmel nézik.

Éretlen gyermekkel nem akarok polemikába lépni, de miután tudom, hogy ezen gyermek csak végrehajtó eszköz s hogy a fennebb közölt hazug adatok Ujvidékről mentek Prágába, úgy néhány szót én is akarok hozzászólni, annál is inkább, miután az én elődeim is németek valának s mint ilyenek jöttek be Magyarországra.

A németek ide Magyarországra bevándoroltak különböző időkben. Mennyire nyomták őket el a magyarok, az abból látszik, hogy a németek itt mindannyian meggadzagodtak. Nézzük csak Filipova, Cservenka, Gajdobra, Veprovác stb. falu lakóit, mily jómódúak, mennyire jól érzik magukat itt Magyarországon. Ha a magyarok oly annyira a németek elnyomásán törekednének, hogyan lehetne tehát a németeknek itt gazdagságra, jólétre, szert tenni? Szegény korlátolt eszű gyermek! Határtalan hazugság az is, hogy Magyarországon nem léteznék német nyelvű iskola. Futtakon, Járeken, Gajdóbrán, Csében s még igen sok helyen a tanítványok is németek, így a mellett a magyar nyelv mint kötelezett tantárgy tanítatik, az csak jogos és ez a németek egyenes kívánata, mert a németek szeretnek magyarul tanulni, csakis az újvidéki ferdefejű, kulturkampfos, pangermán Schulvereinelerek iparkodnak azon, hogy a németek előtt gyűlöletessé tegyék a magyar nyelvet és magyar állam eszmét.

Van ezen pangermán Schulvereinelereknek Ujvidéken egy iskolájuk, melyen egy pangermán próféta, egy panszláv és egy ugyan belsőleg magyar érzelmű, de kötelességszerű s külsőleg német-színű egyn tanít. Ezen teljesen felesleges iskola a jelen tanévvel beszünteti működését, mert szükségtelen s mely, mert azon a pangermán próféta tanít, államveszélyes. Az iskola növendékei kizárólag szlávok és németek, így a pangermán próféta tanai igen bűja talajt találnak s így a magyar állameszme ellenei nőhetnek, mint a gombák.

Csak azt nem értem, hogy ha ezek a magyarok oly elnyomó és ildöző természettel bírnak, miért maradnak ezen pangermán Schulvereinelerek Magyarországon? Miért nem mennek Németországba? Graszl Péter ur, a magyarok legmegátalkodottabb ellene, jónak tartja magyar nyugdíjat húzni, s miután maga fellépni mégis veszélyesnek tartja, úgy fiát, egy éretlen gyermeket, felbízta, ad neki hazug alávaló adatokat kezébe s ha ezen éretlen gyermek felelősségre is vonatnék, legfeljebb 1 óra hársre tétetnék, az apuska pedig otthon — a nyugdíj élvezetében — megelégedetten végig húz egyet germán szakállán.

Graszl György beszéde kinyomatott és titokban ki fog oszlatni. Nem hiszem, hogy az államügyész nem talál-e majd benne egyet-mást, mit megróni lehetne.

A közönség köréből.

Tisztelt szerkesztő ur!
Egy jó barátom figyelmeztetésére elolvastam nagyrabecsült újságának 26. számában egy magyar-szerb mondókáját, melyben elmondja, hogy én alulírott O-Szivacon egy műkedvelő-előadás folyama alatt szükségesnek találtam a felvonás közökben a cigány által önként húzott magyar dalt lehurrogatni és helyébe a kólót követelni.

Nagyon jól ismerem a magyar-szerb urat és éppen azért nem csodálkoztam a jegyzet felett; mert mire egy ember sem képes, arra képes az illető ur.

Hiszzen nem voltunk csak mink ketten a műkedvelők előadásán, ott volt az ő szivaci közönség színeje és éppen a tisztelt közönségre hivatkozva kijelentem, hogy az illető ur jegyzete hazugságon alapszik.

Magyar dal nem volt egyszer sem lehurrogatva. Az egész dolog abban áll, hogy két fiatal ember felvonások között egyszer-egyszer felkiáltott: kóló!

Mit akart tehát az illető ur többször említett jegyzetével elérni?

A jól ismert urat a nép nem türi és pedig nemzetiségi különbség nélkül. Miért? azt ő legjobban tudja. Most még félnek tőle, de az sem fog sokáig tartani. Belátja ezt az enlített ur is és azért hizelegni akart jegyzetével, keresve ez által támaszt szükség esetén.

Hizelgés tehát az egyik célja a jegyzetnek. Más célja a jegyzetnek az, hogy engem mint magyarellenes nacionalistát mutat be a közönség és a hatóság előtt.

Saját személyemről beszélni előttem kínos dolog; röviden csak azt kijelentem, hogy habár tiszta szerb vagyok a mellett jó hazafi voltam, leszek is és mindig a népek közti békét szilárdítani iparkodtam és azt jövőben is tenni fogom; hiszen az a hivatásom.

Hogy milyen a sokszor említett ur mórese, azt legjobban mutatja hazug jegyzete. Az ily ember rágalmaszai ellen nem találtam volna érdemesnek védelmezni magam. Ezt a pár sort is a tisztelt közönség tájékozása véget irtam.

Kérem tisztelt szerkesztő urat ezt a pár sort becses lapjába beiktatni.

O-Szivacon, 1886. évi április hó 10-én.

Bács Miklos,
segéd lelkész.

(Készséggel adunk helyet a tiszt. ur nyilatkozatának s ebben magában az ő helyes álláspontjának teljes garanciáit szemléljük. Nem is mulasztatjuk el kérni igen tisztelt ügybarátainkat, hogy bár szigorúan ellenőrizzék a netáni fajgyűlöleti visszasszágokat s azokat nyilvánosan is röjják meg; de viszont őrizkedjenek egyesek nevére elhamarodottan oly bélyeget sütni, mely ellen szívük-lelkük minden érzése tiltakozik. A szerk.)

Tekintetes szerkesztő ur!

Miután Arnold Károly ur a Bácskában és a Pesti Hírlapban megjelent „Bűnök a községben“ című főszoalásaimban a keresztúri jegyző Mártonfi Endre urat is megátadva látja, legyen szabad e helyen röviden kinyilatkoztatnom, hogy Arnold urnak „következtetése“ tévesek. Mert Radimezky urnak felhívására megneveztem nemcsak a „községeket“, hanem a „községi jegyzőket“ is — Mártonfi Endre ur azonban megnevezve nem volt. Ha látszólag következtetni is lehetett volna, hogy Mártonfi ur a bűnösök közé van sorozva, mert az ő községe volt megnevezve, úgy mégis különösen Arnold urnak figyelemmel kellett volna lennie arra, hogy a főforgó esetben első sorban nem a jegyző a felelős, és hogy főszoalásaim „Bűnök a községben“ voltak címezve, és nem „Jegyzők bűnei“. Figyelmes olvasók kiéreztek, hogy a jegyzők bűnei után más bűnökre fog rámutatni községi bűnökre, melyek nem, legalább nem kizárólag a jegyzőket terhelik. Ez elmaradt, sajnos, de elmaradt azért, mert az egész ügy minden hozzájárulásom nélkül oly tere és oly irányba terelgetett, a hová én senkit sem követhettem!

Azért nyugodt lehet Arnold ur! Én ősmert főszoalásaimban csak a „keresztúri árvatárban fölföldözött hiányokra“ mutattam rá, és ezen „hiányokat“ (helyesebb kifejezést nem találok én erre) Arnold ur is elősmeri. Hogy rokoni összeköttetéseimél fogva oly „következtetésekre“ jutott, a melyek, ha helyesek volna, sőtét árnyékot vetnének Mártonfi ur becsületére, és hogy Arnold ur ez ellen tiltakozik, ezt nemcsak érteni, de tisztelni is tudom, annál inkább, mert Mártonfi Endre urat magam is húsz év óta ősmerelem és mindig meg voltam győződve, hogy multjára fölémelt fölvelkinthet vissza annélkül, hogy el kellene pirulnia — sokat szenvedett, de ártatlanul!

Örülök, hogy Arnold urnak főszoalása által alkalmam lett a sajnos félreértést helyreigazítani.

Koch József.

Gizellóhoz.

Fáj a szívem, amióta elhagyd,
Gondolatom hozzád messze visszaszáll;
Beteg vagyok, azt sem tudom, hogy élek...
»Fáj a szívem, teher neki az élet.«

Hiszzen milyen boldog volt az életem,
Amidőn még karjaid közt pihentem;
S átölelve eldalolád a dalom:
»Szeretlek én egyetlen egy virágom.«

Mért is kellett hát távozni te nekem?
Elhagyatva, engem már most ki szeret?
Szerencsétlen lesz már az én életem,
»Szerencsétlen csillag alatt születtem.«

Minden reggel a szabadba elmegyek,
De szívemre irt már sehol nem lelek.
Felejetni akarnálak tegedet,
»De a szívnek kétszer nyílni nem lehet!«

Klein Béla.

Naptár.

Április.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
13 Kedd	Hermenegild	Jusztin	1 Ápril
14 Szer.	Tibor vt.	Tibor	2 Titus
15 Csüt.	Anasztázia	Olympia	3 Niketa
16 Pént.	Fájdalmas sz.	Aron	4 György

Szerkesztői üzenet.

Többször. Az a téma már elévült; mert amit személyeskedés nélkül pro és kontra el lehet fele mondani, az már elmondott és lapban. A személyes rektifikációk közül ma még fölvetünk egyet, mely aktuális; többet e kérdéssel mostanában: itt foglalkozni nem lehet. Mert különben sohase érnek a végére.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

NYILTTÉR. *)

O-Kanizsán, 1886. ápril 7.

T. szerkesztő ur!

„Circumspectator“ aláírással Mester János ókanizsai tanítóársam e b. lap 1883. év február 20-iki számában a tanítói becsületet sértő cikket közölt. Minthogy ezt némelyek reám vonatkoztatták, cikkirő urhoz nyilttéri felhívást intéztem és ellene sajtóper indítottam. Ez ügy demontálása és a volt vizsáz állapok helyrehozása céljából nagys. Czirfusz Ferenc kir. tanácsos és tanfelügyelő ur nemsokára körünkben megjelenvén, az ókanizsai tanítói testületet egybehívá, az inkriminált cikk íróját kipuhatolandó. Mester János tanító határozottan tagadása vette a cikknek általa történt írását. Később a per megindítása s a bíróság kihallgatásakor Mester János a budapesti sajtóbírósnál elfekvő jegyzőkönyvben a cikk írójának magát vallá azzal a hozzátevéssel, hogy abban engemet nem értett. — Továbbá folyó hó 5-én ez ügy békés elintézése céljából nagys. Mészáros Ignác prépost plebános iskolaszéki egyházi, és tek. íj. Tóth József iskolaszéki világi elnök urak előtt és jelenlétben Mester J. ur határozottan kijelenté, miszerint cikkében engemet egyáltalán nem értett és sérteni szándékában nem volt.

Minthogy ez ügyben 1883. év november hónapra kitűzött esküdtszéki tárgyalás — nem tudom mi okból — egész időig elhúzódott; tekintve cikkirő urnak szó- és írásbeli nyilatkozatait, melyek által nekem erkölcsi elégtételt adott; tekintve az esküdtszék ez ügybeni 3 évi huzavonáját és azt, hogy egy ily rég feledett ügy ma már, ily hosszú idő után, érdek- és értelem nélküli és neveltségessé tehető; de tekintve különösen azon általános óhaját, hogy a tanítói testület közt a népnevelésre jótékonyan kiható áldásos béke s egyetértés ismét helyre álljon: ezennel ünnepélyesen kijelentem, hogy e hó 20-ára kitűzött sajtóperemet Mester János tanítóársam ellen beszüntettem.

J. Hoffmann József,
néptanító.

Vidákovics Miklós Kalocsa egyházmegyei áldozár és helybeli róm. kath. plebános ur az 1878. évben véghezvitt urbéri rendezés folytán a község urbéreseinek jutott legelőiletmény utáni adóvetése ellen a zombori m. kir. adófelügyelőséghez betherjesztett s ott 1835./III. 1886. szám alatt beiktatott felebezésében a többi, a válóságnak meg nem felelő állításai mellett azt is állítja, hogy ezen adót én önkényűleg vetettem ki.

Mivel azonban ezen adó kivételének módját és alapját a község képviselő testülete mult 1885. évi szeptember 20-án tartott ülésében 18. szám alatt határozta meg és a község képviselő testületének eme határozata Vidákovics Miklós plebános ur jelenlétében és az ő hozzájárulásával egyhangúlag hozatott meg és miután ezen határozatról felvett jegyzőkönyvet Vidákovics Miklós plebános ur a benne foglaltak válóságának igazolásául sajtókezüleg maga is aláírta: az általa megtámadott becsületem megvédése tekintetéből kénytelen vagyok ott ezennel rágalmaszónak nyilvánítani s elvárom tőle, hogy legalább papi becsülete érdekében ezen nyilatkozatomért felelősségre vonni fog.

Tovarisován, 1886. évi ápril hó 9-én.

Bács Miklós,
jegyző.

BITTERMANN NÁNDOR

IKÖNYV- és KÖNYVOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

a megye palotájában.

Elfogad minden e szakba vágó rendeléseket pontos szolgálat és jutányos ár mellett.

Községi nyomtatványokból nagy raklár.

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Selyem-, gyapju- és pamutkelme-festés.

Alapított 1832-ben.

Mindennemű ruhakelmék, bútor és szobadiszitási szövetek újra megfestetnek vagy kívánatra más színre átfestetnek, szigorúan minta után izléses és tartós mintázatokkal benyomattatnak.

Videki megbízások pontosan elintéztetnek.

HUSVÉTH ISTVÁN festője
ZOMBORBAN.

Appretur, decatur és moirée.

2122. sz. Bács-Bodrogh m. apatini j. szolgabírája.
kig. 1886.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottságának m. évi 388/kgy. és 598/kgy. sz. határozatai s ezek alapján a megyei alispáni hivatal f. évi 6205 sz. rendelete folytán Ó-Sztafár községének újjáépítéséhez szükséges munkálatok biztosítása céljából megartandó nyilvános szóbeli árlejtés határidejéül **1886. évi április hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája Ó-Sztafár községéhez** tüzetik ki.

Miről vállalkozók azzal értesítetnek, hogy a versenyzők az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül letenni tartoznak.

Írásbeli zárt ajánlatok alulirt szolgabíróhoz az árlejtés megkezdéséig nyújthatók csak be. Az írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel s a kikiáltási ár 10% bánatpénzzel látandók el s azonfelül ajánlattevő kijelenteni tartozik, hogy a tervet, költségvetést s feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Utóajánlatok el nem fogadtatnak.

A tervek, költségvetés, előméret s feltételek Ó-Sztafár község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Apatin, 1886. április hó 6-án.

3-2 **Ribiczey,**
szolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegyének zombori járásába kebelezett Csonopla községében üresedésben lévő község orvosi állomásra ezennel pályázat hirdettetik, és a választás határidejéül **1886. évi május hó 20-ik napjának reggeli 10 órája** tüzetik ki.

Ezen állomás 600 frt készpénzfizetés, 20 kr nappali, 40 kr éjjeli látogatási, 20 kr halottkémlesi és 20 kr husszemle díjjal van javadalmazva.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1871. évi XVIII t. c. 74. §. és 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében úgy nemkülönben a magyar és német nyelv bírást tanúsító okmánnyal felszerelt kérvényeiket bezárólag 1886. évi május hó 15-éig ezen szolgabírósnál benyujtsák; mert az ezen határidő után beérkezendő folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Zomborban, 1886. április hó 6-án.

3-2 **Popovics Dusán,**
szolgabíró.

15. szám.
1886.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. törvényszék 6567/p. 1885. számú végzése által Spitzer és Kohn cég német-palánkai lakos végrehajtató javára, Illen Proka tovarisovai lakos ellen 124 frt 32 kr. tőke, ennek 1885. évi augusztus hó 31. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 35 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 757 frtra becsült hambár, szarvasmarha, sertések, kócsi, ló, öla és kenderből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 145/1886. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Tovarisován leendő eszközzésére 1886. évi április hó 15-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1886. évi március hó 29-én.

Haba István
kir. bír. végrehajtó.

2963. szám.
1886.

Kisbérleti haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A kulai kinstári uradalomban fekvő kisbérletekre felosztott 642¹³⁸⁰ holdas ó szivaci területnek 1886. évi október hó 1-től kezdve (3) három évi bértartamra, részletekben az első évben buza, a második évben kukorica és harmadik évben zab vagy árpa termelés alá leendő hasznosítása iránt **folyó évi április hó 18-án, esetleg folytatólag 20-án d. e. 9 órakor Ó-Szivacon a községhez** zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverés fog tartatni. Az árverésnél a kikiáltási ár 1/4 része bánatpénzül letendő és ezen bánatpénz 1886. évi október hó 1-én mint a bérlet kezdetének napján az egész évi bérre kiegészítendő s azután az évi haszonbér előre fizetendő. A részletes feltételek a kulai kir. ispánságnál betekintheők. Szegeden, 1886. március hó 29-én. **M. kir. államjósággazgatóság.** Utánnomat nem díjaztatik. 2-2

80 drb göboly-ökör eladás.

A kisszállási uradalomban — budapest-zimonyi vasút állomás — **f. hó 20-án délelőtt 10 órakor** nyolevzan darab göboly-ökör, zárt ajánlat útján, a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az eladási föltételeket, a venni szándékozó urak, az uradalmi irodában minden időben megtekinthetik.

Az uradalmi igazgatóság.

2-1
26. szám.
jkv. 1886.

Hirdetés.

Ó-Kanizsa községe mint tulajdonos részéről közhírré tétetik, miszerint az Ó- és Török-Kanizsa között lévő komp-átjáró folyó 1886. évi szeptember hó 1-ső napjáig beállítandó tiszai hajóhid, a községi gazdasági jegyzői irodában betekintheő részletes feltételek és évnegyedeként előzetes részletekben fizetendő 4500 frt bérösszeg, mint kikiáltási ár mellett 5 egymásután következő évre a községhezánál **1886. évi április hó 19-ik napján délelől 9 órakor** megartandó nyilvános árverésen haszobérbe fog adatni.

Melyhez bérleni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak megfelelő övadék vagy készpénzben, vagy tőzsei árfolyammal bíró értékpapirokban lesz az árverést fogantató bizottság előtt leteendő.

Kelt az Ó-Kanizsán 1886. évi január 31-ik napján megtartott közs. képviselői közgyűlésből.

3-2 **Szilágyi György s. k.**
közs. bíró.

Hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó részéről közhírré tétetik, miszerint Hausmüller Mária részére Ettinger Sámuel topolyai kereskedő ellen 4000 frt s járulékok erejéig fogantatosított végrehajtás alkalmával lefoglalt és 2148 frtra becsült vas-, rövid, és gyarmatárúkból álló ingóságok **folyó évi április hó 21-én** a helyszínen Topolyán végrehajtást szenvedett lakásán nyilvános árverésen eladatni fognak.

Topolyán 1886-ik év április hó 6-án

Rozgonyi Gábor
bir. végrehajtó.

Zombor. 1886. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Körülbelül 300 darab hasított **szilfarúd** bognárok számára, 4 méter hosszú és 30—40 centiméter szélességben a **verpolyei** vasúti állomáson darabonként 1 frt 20 krért kaphatók. Bővebb felvilágosítást ad **Spiller H. Diakováron.** 3-1

362. szám.
1886.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kulai tekintetes kir. járásbíró 15. sz. végzése által Schvare Márton javára Remlinger Mátyás ellen 100 frt tőke, ennek 1885. év augusztus hó 27. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 47 frt 75 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 413 frtra becsült szobabútor, ágynemű, kukorica, birka és hidasból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1869/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Veprovácon alperes lakásán leendő eszközzésére **1886-ik évi április hó 17. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kulán, 1886. évi április hó 6-án

Gvosgyák Gábor,
kir. bír. végrehajtó.

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI
egyesített
KÖSZÉNBÁNYA ÉS IPARVÁLLALAT RÉSZÉNY-TÁRSULAT.
Ajánljuk
kitünő minőségű hazai köszenterményeinket
gyári, gazdasági és hazai célokra
a legújany, sabb árak mellett.

Rendelvényeket kérünk közp. irodánkba
BUDAPEST, Erzsébet tér 10-ik szám
alá intézni.

10-3 Az igazgatóság.

153. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a palánkai kir. járásbíró 1369/polg. 1885. számú végzése által Spitzer és Kohn cég német-palánkai lakos végrehajtató javára Basits Gyóka tovarisovai lakos ellen 124 frt tőke, ennek 1885. év február hó 5. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 123 frt 10 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 480 frtra becsült lovakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 982/1886. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Német-Palánka községhezánál leendő eszközzésére 1886. évi április hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1886. évi április hó 7-én.

Haba István,
kir. bír. végrehajtó.

Készpénzért megvételre.

Kerestetik egy hatvan-százezer forintot érő birtok, lehetőleg Zombor környékén s a csatorna mentén. Fundus instructus és úri berendezés előny. Ajánlatokat közvetítők kizárásával szíveségből a szerkesztőség fogad el akár szóval, akár írásban. 10-1